

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
 Проректор
 з науково-методичної та навчальної
 роботи
 О.Б. Жильцов
 « 04 » 09 2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

Галузь знань 0202 «Мистецтво»

Напрямок підготовки 6.020205 «Образотворче мистецтво*»

Освітньо-кваліфікаційний рівень «Бакалавр»

ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ

2017 – 2018 навчальний рік

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом.

Структура типова.

Заступник директора з науково - методичної та навчальної роботи А.О.Таранник

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА	
Ідентифікаційний код 02136554	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма	15.91/117
(підпис)	(прізвище, ініціали)
«	» 20 17 р.

Робоча програма «Методика викладання образотворчого мистецтва» для студентів за напрямом підготовки 6.020205 «Образотворче мистецтво*».

Розробник: Кузьменко Г. В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв

Протокол від «06» вересня 2017 року № 1

Завідувач кафедри
образотворчого мистецтва

(підпис)

Ю. В. Романенкова

© _____, 2017 рік

© _____, 2017 рік

ЗМІСТ

I.	Пояснювальна записка	4
II.	Опис навчальної дисципліни	8
III.	Тематичний план навчальної дисципліни	9
IV.	Програма курсу	10
V.	Навчально-методичні карти:	
	ЗМ №1	16
	ЗМ №2	17
	ЗМ №3	18
VI.	Теми семінарських занять	19
VII.	Теми практичних занять	21
VIII.	Самостійна робота	22
IX.	Система поточного і підсумкового контролю знань	23
X.	Критерії оцінювання	25
XI.	Методи навчання	27
XII.	Методи контролю	28
XII.	Методичне забезпечення	28
XIII.	Засоби діагностики успішності навчання	28
XIV.	Рекомендована література:	
	Основна	29
	Додаткова	29
	Періодичні видання	32
	Підручники, навчальні посібники для ЗНЗ	32
	Додаткові електронні ресурси	33
XV.	Запитання для проведення екзамену	34

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою курсу є підготовка майбутніх вчителів образотворчого мистецтва до здійснення художньо-естетичного розвитку учнів у сучасних загальноосвітніх навчальних закладах засобами образотворчого мистецтва та образотворчої діяльності.

У процесі вивчення дисципліни «Методика викладання образотворчого мистецтва» передбачається комплексне вирішення *завдань художньо-педагогічної підготовки фахівців:*

- усвідомлення студентами сутності образотворчого мистецтва та його ролі в духовному становленні особистості;
- вивчення, аналіз та узагальнення методики викладання образотворчого мистецтва в історичній ретроспективі, ознайомлення з досвідом роботи кращих шкіл світу, формами і методами організації навчання, виховання та художньо-творчого розвитку школярів засобами образотворчого мистецтва та образотворчої діяльності;
- формування і розвиток педагогічних вмінь та навичок, необхідних для ефективної організації і творчого проведення уроків образотворчого мистецтва, а також різноманітних видів позакласних навчально-виховних заходів мистецтвознавчого напрямку у процесі самостійної педагогічної діяльності;
- оволодіння методикою навчання учнів ЗНЗ основам образотворчої грамоти, специфікою розробки та виготовлення візуального ряду з послідовністю виконання учнями ПР в різних художніх техніках та матеріалах на основі знань з дидактики, вікової психології та власного досвіду роботи над живописними, графічними, скульптурними творами й виробами декоративно-прикладного мистецтва;
- опанування основних педагогічних та мистецтвознавчих понять і відповідної термінології; набуття досвіду здійснення добору творів образотворчого мистецтва для ознайомлення та проведення бесід про мистецтво з учнями середнього шкільного віку;

- усвідомлення соціальної ролі педагога у формуванні духовної культури школяра;
- виховання у студентів активності, креативності, самостійності, формування здатності до художньо-творчої самореалізації і духовно-естетичного самовдосконалення у процесі самостійної педагогічної діяльності, поваги до професії вчителя.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- найважливіші етапи історії становлення та розвитку, основні дидактичні положення методики викладання образотворчого мистецтва у ЗНЗ;
- мету і завдання викладання образотворчого мистецтва в сучасних загальноосвітніх навчальних закладах, відповідно до Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти;
- загальнопедагогічні принципи, підходи, структуру і зміст навчальних програм для учнів загальноосвітніх навчальних закладів у галузі «Мистецтво»;
- класифікацію видів мистецтва, специфіку образотворчого мистецтва як однієї з форм відображення дійсності, характерні особливості художньо-образної мови його різних видів та жанрів, розуміння зв'язків образотворчого мистецтва з іншими видами мистецтва, природним і культурним середовищем життєдіяльності людини;
- основи образотворчої грамоти та педагогічного малюнка;
- основні педагогічні та мистецтвознавчі поняття та відповідну художню термінологію; про художній образ, як основу будь-якого мистецтва та специфіку вирішення художнього образу в різних видах образотворчого мистецтва;
- форми організації навчання, методи та прийоми роботи, засоби керівництва навчально-пізнавальною діяльністю школярів на уроках образотворчого мистецтва;

- типи та структуру уроків образотворчого мистецтва, види діяльності учнів, виражальні можливості різних художніх технік та матеріалів;
- особливості календарно-тематичного планування, види, зміст та методику проведення навчально-виховної роботи з образотворчого мистецтва та образотворчої діяльності у позаурочний час.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен вміти:

- керувати художньо-творчим розвитком школярів, виховувати в них ціннісно-світоглядні орієнтації у сфері мистецтва; здійснювати розвиток комплексу ключових, міжпредметних і предметних компетентностей у процесі опанування учнями художніх цінностей і способів художньої діяльності; формувати в учнів потребу в художньо-творчому самовираженні та естетичному самовдосконаленні;
- моделювати та проводити уроки різних типів і позаурочні навчально-виховні заходи, використовуючи систему міжпредметних зв'язків;
- використовувати різні форми й методи ознайомлення учнів ЗНЗ з творами українського та світового мистецтва, художніми явищами сучасності;
- здійснювати відбір творів образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва для сприймання їх дітьми шкільного віку, вчити школярів інтерпретувати, оцінювати, висловлювати особистісне ставлення до них, аргументуючи власні думки, судження, оцінки;
- аналізувати та оцінювати учнівські художні твори з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей школярів, стимулювати в них оригінальне, нестереотипне художньо-образне мислення;
- розробляти календарно-тематичні плани, конспекти уроків різних типів з урахуванням особливостей видів художньої діяльності, самостійно виготовляти навчально-методичні посібники, візуальний ряд до уроків;
- добувати, осмислювати, опрацьовувати та свідомо

використовувати науково-методичну літературу та інші інформаційні джерела у процесі самостійної педагогічної діяльності;

- здійснювати аналіз типового навчального підручника (навчального посібника) з фаху й оцінювати його зміст з погляду на врахування дидактичних, естетичних та виховних вимог;

- спрямовувати навчально-педагогічну роботу на виховання в учнів поваги до національних традицій українського народу, любові до надбань рідної культури, потреби до участі у соціокультурній діяльності, художнього оформлення шкільних і позашкільних виховних заходів, – тим самим закласти фундамент для розвитку універсальних якостей творчої особистості, готової до активної участі у громадському та культурному житті суспільства.

II. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань <u>0202 «Мистецтво»</u>	Нормативна
Модулів – 2	Напрямок підготовки <u>б. 020205</u> <u>«Образотворче мистецтво»</u>	Рік підготовки:
Змістових модулів – 3		4-й
		Семестр
		7-й
ЗОГ – 180		Лекції
	22 год.	
Тижневих годин: 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Семінарські
		10 год.
		Практичні
		10 год.
		Самостійна робота
		60 год.
		Модульний контроль:
		6 год.
		Семестровий контроль, Курсова робота
		72 год.
		Форма контролю:
Екзамен		

ІІІ. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви тем	Обсяг навчальних занять (кількість год.)						
		Разом	Ауд	Л	Сем	П	СР	МК
Модуль І								
ЗМ №1: Методика образотворчого мистецтва як предмет вивчення. Історичний аспект становлення та розвитку методики викладання ОМ.								
1.	Мета і завдання курсу. Історія становлення та розвитку методики навчання образотворчому мистецтву.		2	2				
2.	Основні положення методики навчання образотворчому мистецтву у сучасних ЗНЗ. Навчальні програми та підручники з образотворчого мистецтва.		6	2	4		10	
Разом за ЗМ №1		20	8	4	4		10	2
ЗМ №2: Теорія і методика навчання образотворчому мистецтву у ЗНЗ.								
3.	Методи навчання образотворчому мистецтву.		2	2				
4.	Форми організації навчання образотворчому мистецтву.		6	2		4	6	
5.	Урок образотворчого мистецтва: типи, структура, характеристика основних етапів.		2	2			6	
6.	Технологія розробки презентацій до уроків образотворчого мистецтва.		4	2	2		10	
7.	Організація та методика проведення уроків з ліплення та аплікації.		4	2		2		
8.	Організація та методика проведення уроків з малювання.		6	2		4	18	
Разом за ЗМ №2		66	24	12	2	10	40	2
Усього за модулем І		86	32	16	6	10	50	4
Модуль ІІ								
ЗМ №3: Навчально-виховна робота з образотворчого мистецтва у позаурочний час.								
9.	Форми організації, види, зміст та методика проведення позаурочної роботи з образотворчого мистецтва у ЗНЗ.		6	2	4		10	
10.	Контроль та оцінка успішності навчання учнів на уроках образотворчого мистецтва. Самоаналіз уроку образотворчого мистецтва.		2	2				
11.	Планування навчально-виховної роботи з образотворчого мистецтва.		2	2				
Усього за ЗМ №3		22	10	6	4		10	2
Усього за модулем ІІ		22	10	6	4		10	2
Усього за модулями І, ІІ		108	42	22	10	10	60	6
Семестровий контроль, Курсова робота		72						
Разом, відповідно до навчального плану		180						

IV. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

IV.1. Модуль 1.

Змістовий модуль №1. Методика образотворчого мистецтва як предмет вивчення. Історичний аспект становлення та розвитку методики викладання ОМ.

Тема 1. Мета і завдання курсу. Історія становлення та розвитку методики навчання образотворчому мистецтву. (2 год).

Вступ. Методика ОМ як предмет вивчення. Організація навчального процесу та оцінювання навчальних досягнень за вимогами кредитно-модульної системи.

Розвиток викладання образотворчого мистецтва з античних часів до поч. XIX ст.

Малювання у дореволюційній школі. Система копіювання.

Геометрична система навчання і праця О.П.Сапожнікова.

Методика навчання малюванню у другій пол. XIX ст. Методика М.Попова.

Методика навчання малюванню у другій пол. XIX ст. Методика М.Попова.

Натуральна система навчання. Праця П.П.Чистякова.

Дослідження сучасних вчених у галузі навчання учнів молодшого шкільного та підліткового віку образотворчому мистецтву та художньо-творчій діяльності.

Рекомендована література	
Основна: [1]; [5].	Додаткова: [23]; [33]; [34]; [35];

Тема 2. Основні положення методики навчання образотворчому мистецтву у сучасних ЗНЗ. Навчальні програми та підручники з образотворчого мистецтва. (2 год.)

Державні документи, які визначають зміст роботи вчителя ОМ в ЗНЗ. Мета і завдання навчання образотворчого мистецтва в сучасній загальноосвітній школі. Головні наукові підходи: особистісно зорієнтований, компетентнісний, аксіологічний, діяльнісний, інтегративний.

Принципи навчання: наступності між початковою, основною і старшою школою; поєднання загальнолюдського, національного та етно-краєзнавчого аспектів змісту освіти; інтегративності, спрямованості на поліхудожнє виховання учнів; креативності (пріоритет творчої самореалізації); варіативності змісту, методів, технологій; діалогічності; полікультурності.

Сучасні програми та підручники з образотворчого мистецтва галузі «Мистецтво» для ЗНЗ: тематичні розділи, зміст, види діяльності школярів.

Рекомендована література	
Основна: [3]; [4].	Додаткова: [11]; [22]; [25]; [36].

Семінарське заняття №1 – 2 год.

Тема: Теоретичні положення методики навчання ОМ у сучасних ЗНЗ. Навчальні програми галузі «Мистецтво» для ЗНЗ: зміст, характеристика.

Семінарське заняття №2 – 2 год.

Тема: Навчально-методичні комплекти «Мистецтво», «ОМ»: порівняльний аналіз.

Модульний контроль №1 з тем I-го ЗМ: Методика як предмет вивчення. Історичний аспект становлення та розвитку методики викладання ОМ.

Змістовий модуль №2. Теорія і методика навчання образотворчому мистецтву у ЗНЗ.

Тема 3. Методи навчання образотворчому мистецтву. (2 год.)

Поняття «метод», «методичний прийом». Методи навчання на уроках образотворчого мистецтва: класифікація, характеристика.

Провідні методи інтегративних технологій: порівняння й зіставлення, художні паралелі, аналогії, асоціації (за схожістю або за контрастом), емоційний резонанс. Провідні методи проблемно-евристичних технологій: евристична бесіда, дискусія, віртуальна екскурсія, художньо-творчі завдання. Провідні методи ігрових художньо-педагогічних технологій: КВК, вікторини, ігри-блискавки, театралізації, конкурси, завдання на перевтілення й ідентифікацію. Провідні методи інтегративних художньо-педагогічних технологій: фасилітація, метод проектів, робота в малих і великих групах, медіа діалог.

Методи стимулювання та мотивації навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст і взаємозв'язок різних груп методів на уроках образотворчого мистецтва. Вибір та поєднання різних груп методів та прийомів у вирішенні мети і завдань уроку образотворчого мистецтва.

Засоби та прийоми, що сприятимуть ефективному проведенню уроків образотворчого мистецтва.

Рекомендована література	
Основна: [3]; [6].	Додаткова: [10]; [12]; [22]; [34]; [36]; [42].

Тема 4. Форми організації навчання образотворчому мистецтву. (2 год.)

Поняття про форми організації навчання на уроках образотворчого мистецтва. Класифікація та характеристика. Визначення позитивних рис та недоліків.

Урок як основна форма організації навчального процесу.

Вимоги до проведення уроку з образотворчого мистецтва: загальнопедагогічні, дидактичні, розвиваючі, виховні, психологічні.

Значення педагогічного малюнку у навчанні школярів.

Підготовка вчителя до проведення уроку образотворчого мистецтва.

Обладнання та методичне забезпечення кабінету образотворчого мистецтва.

Рекомендована література	
Основна: [3]; [6].	Додаткова: [12]; [21]; [22]; [36]; [42].

Практичне заняття № 1 – 2 год.

Тема. Відпрацювання методики організації мистецького проекту.

Практичне заняття №2 – 2 год.

Тема: Форми організації навчання образотворчому мистецтву. Організація занять, методика застосування групової (диференційовано-групової) ФОН на уроках ОМ.

Тема 5. Урок образотворчого мистецтва: типи, структура, характеристика основних етапів. (2 год.)

Провідні види діяльності учнів на уроках образотворчого мистецтва: художньо-творче самовираження; сприймання, інтерпретація та оцінювання художніх творів; пізнання явищ мистецтва; засвоєння відповідної мистецької термінології.

Взаємозв'язок різних видів образотворчої діяльності на основі спільного змісту.

Організація, зміст і характеристика основних етапів уроку образотворчого мистецтва.

Типи уроків образотворчого мистецтва. Структура та характеристика уроку формування та удосконалення художніх вмінь школярів.

Структура та характеристика комбінованого уроку ОМ.

Структура та характеристика уроку контролю (перевірки) та оцінки знань, умінь учнів. (Підсумковий урок).

Особливості інтегрованого уроку. Нестандартні уроки образотворчого мистецтва.

Основні вимоги до розробки, методика розробки та проведення основних етапів уроку ОМ. Міжпредметні зв'язки уроків образотворчого мистецтва з іншими дисциплінами.

Рекомендована література	
Основна: [1]; [3]; [4]; [6].	Додаткова: [10]; [16]; [17]; [18]; [19]; [21].

Тема 6. Технологія розробки презентацій до уроків образотворчого мистецтва. (2 год.)

Мета, призначення, загальні вимоги, принципи розробки та етапи створення слайдової презентації для проведення уроку образотворчого мистецтва в основній школі.

Визначення призначення, теми презентації. Проектування: розроблення плану-сценарію, приблизної кількості слайдів. Структурування, визначення змісту, послідовності та наповненості слайдів. Відбір необхідної інформації, що підтверджує ідею презентації (текстовий, графічний, аудіо- та відео-, візуальний ряд).

Засоби виділення основної ідеї, оформлення кожного слайду.

Рекомендована література	
Основна [6].	Додаткова: [13]. Додаткові електронні ресурси: [4]; [6].

Семінарське заняття №3 – 2 год.

Тема: Навчальні презентації для проведення уроків образотворчого мистецтва в основній школі (захист та обговорення).

Тема 7. Організація та методика проведення уроків з ліплення та аплікації. (2 год.)

Скульптура як вид образотворчого мистецтва. Місце скульптури в навчальних програмах дисциплін художньо-естетичного циклу, сучасних підручниках з образотворчого мистецтва.

Матеріали, способи ліплення (пластичний, конструктивний, комбінований, рельєфний, шляхом накладання форми на основу, шляхом намотування жгутів на основу, імітація мозаїчної техніки). Прийоми ліплення. Види ліплення (предметне, сюжетне, декоративне). Методика організації та проведення уроків з ліплення в початковій та основній школі.

Поняття про аплікацію, витинанку, колаж. Види. Матеріали. Послідовність виконання. Підготовка, організація та методика проведення уроків з аплікації. Види орнаментів та засоби їх створення.

Рекомендована література	
Основна: [3]; [5].	Додаткова: [7]; [8]; [16]; [21]; [38]; [39].

Практичне заняття №3 – 2 год.

Тема: Відпрацювання методики керівництва різними видами художньо-практичної діяльності школярів. Ліплення. Аплікація.

Тема 8. Організація та методика проведення уроків з малювання (2 год.)

Графіка і живопис як види образотворчого мистецтва (засоби художньої виразності, види, жанри). Місце графіки та живопису в навчальних програмах дисциплін художньо-естетичного циклу, сучасних підручниках з образотворчого мистецтва.

Види малювання: з натури, по пам'яті (на основі попередніх спостережень), за уявою. Предметне й тематичне малювання. Малювання у декоративній та реалістичній манері. Методи і засоби навчання композиції. Методика навчання прийомам зображення: предметів простої форми; комах, птахів, тварин, фігури людини; простору в пейзажі, інтер'єрі. Основи кольорознавства. Розвиток кольорових уявлень в учнів основної школи.

Поняття «стилізація». Методика навчання декоративної переробки реальних форм у декоративні зображення. Види орнаментів та засоби їх створення.

Взаємозв'язок різних видів художньо-творчої діяльності на основі спільного змісту.

Рекомендована література	
Основна: [3]; [5].	Додаткова: [7]; [8]; [16]; [21]; [38]; [39].

Практичне заняття №4 – 2 год.

Тема: Відпрацювання методики керівництва різними видами художньо-практичної діяльності школярів. Малювання (графіка).

Практичне заняття №5 – 2 год.

Тема: Відпрацювання методики керівництва різними видами художньо-практичної діяльності школярів. Малювання (живопис).

Модульний контроль №2 з тем II-го ЗМ: Теорія і методика навчання ОМ у ЗНЗ.

IV.2. Модуль II.

Змістовий модуль №3. Навчально-виховна робота з образотворчого мистецтва у позаурочний час.

Тема 9. **Форми організації, види, зміст та методика проведення позаурочної роботи з образотворчого мистецтва у ЗНЗ. (2 год.)**

Мета і значення позаурочної навчально-виховної роботи з образотворчого мистецтва.

Форми організації, види, зміст та методика проведення позаурочних виховних заходів з образотворчого мистецтва у ЗНЗ.

Вікові особливості учнів основної школи. Сприйняття мистецтва молодшими підлітками. Методика ознайомлення учнів основної школи з творами візуальних видів мистецтва.

Орієнтовна тематика бесід. Моделювання різних варіантів та форм проведення бесід зі сприйняття мистецтва. Критерії відбору творів візуального мистецтва для проведення бесід з молодшими підлітками.

Принципи розробки сценарію позаурочного виховного заходу.

Самоаналіз позаурочного виховного заходу.

Рекомендована література	
Основна: [1]; [3]; [5].	Додаткова: [8]; [15]; [20]; [26]; [32]; [41]; [46].

Семінарське заняття № 4 – 2 год.

Тема: Організація та проведення позаурочної навчально-виховної роботи в галузі образотворчого мистецтва.

Семінарське заняття № 5 – 2 год.

Тема: Активізація навчально-пізнавальної діяльності учнів засобами образотворчого мистецтва та художньо-творчої діяльності.

Тема 10. **Контроль та оцінка успішності навчання учнів на уроках образотворчого мистецтва. Самоаналіз уроку ОМ. (2 год.)**

Діагностика та оцінювання досягнень учнів з образотворчого мистецтва.

Аналіз художніх робіт учнів. Формування в учнів навичок самоаналізу.

Вимоги до оцінки результатів образотворчої діяльності школярів відповідно до вікових особливостей розвитку.

Критерії та принципи оцінки сформованості естетичних почуттів в учнів основної школи до навколишнього та творів образотворчого мистецтва.

Методичний аналіз та самоаналіз ефективності проведеного уроку образотворчого мистецтва.

Рекомендована література	
Основна: [1]; [3]; [5].	Додаткова: [24]; [25]; [26]. Додаткові електр. ресурси [1]; [5].

Тема 11. **Планування навчально-виховної роботи з образотворчого мистецтва. (2 год.)**

Вчитель як організатор та керівник навчально-виховного процесу у ЗНЗ.

Принципи планування роботи з образотворчої діяльності.

Планування «зони найближчого розвитку» учнів.

Особливості розробки ілюстрованого календарно-тематичного плану з образотворчого мистецтва.

Естетичне та виховне значення уроків образотворчого мистецтва.

Рекомендована література	
Основна: [1]; [3]; [5].	Додаткова: [15]; [20]; [24]; [32]; [37]; [43]; [44]; [46]. Додаткові електр. ресурси [1]; [2]; [3].

Модульний контроль №3: Навчально-виховна робота з образотворчого мистецтва у позаурочний час.

V. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА»

V.-а. I модуль

Усього за ЗМ №1 – 20 год.

З них аудиторних – 8 год.: лекції – 4 год., семінарські зан. – 4 год. Самостійна роб. – 10 год. Мод. контроль – 2 год.

Модуль	ЗМ №1	
Назва модуля	Методика як предмет вивчення. Історичний аспект становлення та розвитку методики викладання образотворчого мистецтва	
Лекції	1	2
Теми лекцій	Мета і завдання курсу. Історія становлення та розвитку методики навчання образотворчому мистецтву.	Основні положення методики навчання образотворчому мистецтву у сучасних ЗНЗ. Навчальні програми та підручники з образотворчого мистецтва.
К-ть балів за лекції	1 б.	1 б.
Семінарські	1	2
Теми семінарських занять	Теоретичні положення методики навчання ОМ у сучасних ЗНЗ. Навчальні програми галузі «Мистецтво» для ЗНЗ: зміст, характеристика.	Навчально-методичні комплекти «Мистецтво», «Образотворче мистецтво»: порівняльний аналіз.
К-ть балів за сем-кі	1 + 1 + 10 бал.	
Самостійна р.	5 бал.	
Поточний контроль	МКР №1 – 25 бал.	
Кількість балів за змістовий модуль	44 бали	

V. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА»

V.-b. I модуль

Усього за ЗМ №2 – 66 год.

З них аудиторних – 24 год.: лекції – 12 год., семінарські – 2 год., практичні – 10 год. Самостійна роб. – 40 год. Мод. контроль – 2 год.

Модуль	ЗМ №2							
Назва мод.	Теорія і методика навчання образотворчому мистецтву у ЗНЗ							
Лекції	3	4		5	6	7	8	
Теми лекцій	Методи навчання образ-му мистецтву	Форми організації навчання образотворчому мистецтву		Урок ОМ: типи, структура, характ-ка осн. етапів.	Технологія розробки презентацій до уроків ОМ	Організація та методика провед. уроків з ліплення та аплікації	Організація та методика а проведення уроків з малювання.	
К-ть б. за лек	1 б.	1 б.		1 б.	1 б.	1 б.	1 б.	
Семінарські					3			
Теми семінар. занять					Навчальні презентації для проведення уроків ОМ в основній школі			
К-ть б. за сем					1 + 10 бал.			
Практичні		1	2			3	4	5
Теми практичних занять		Відпрацювання методики організації мистецького проекту.	ФОН образотв-му м-ву. Організація занять, методика вик-ня групової (дифер.-групової) ФОН на уроках ОМ.			Відпрацювання методики керівництва різними видами худ-практичної діяльності. Ліплення. Аплікація.	Відпрацювання методики кер-ва різними видами худ-практичної діяльності. Малювання (графіка).	Відпрацювання методики кер-ва різними видами худ-практичної діяльності. Малювання (живопис).
К-ть б. за пр.		1 + 1 + 10 бал.				1 + 10 бал.	1 + 10 бал.	1 + 10 бал.
Сам. р.		10 бал.		5 бал.	10 бал.		15 бал.	
Поточ. к-ль	МКР №2 – 25 бал.							
К-ть б. за ЗМ	127 балів							

V. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА»

V.-с. II модуль

Усього за ЗМ №3 – 22 год.

З них аудиторних – 10 год.: лекції – 6 год., семінарські – 4 год. Самостійна роб. – 10 год. Мод. контроль – 2 год.

Форма контролю – екзамен.

Модулі	ЗМ №3		
Назва модуля	Навчально-виховна робота з образотворчого мистецтва у позаурочний час.		
Лекції	9	10	11
Теми лекцій	Форми організації, види, зміст та методика проведення позаурочної роботи з ОМ у ЗНЗ.		Контроль та оцінка успішності навчання учнів на уроках ОМ. Самоаналіз уроку.
К-ть б. за лек.	1 бал		1 бал
Семінарські	9	10	
Теми семінарських занять	Організація та проведення позаурочної навчально-виховної роботи в галузі образотворчого мистецтва.	Активізація навч.-пізнавальної діяльності учнів засобами образотворчого мистецтва та художньо-творчої діяльності.	
К-ть б. за сем.	1 + 1 + 10 балів		
Сам. робота	10 балів		
Поточ. контр.	МКР №3 – 25 бал.		
К-ть бал. за ЗМ	50 балів		
Макс. к-ть бал. за весь курс (підс. конт-ль)	221 бал. (Коефіцієнт визначення успішності - 3,683)		
Екзамен	40 балів		
Макс. к-ть бал.	100		

VI. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Модуль I						
ЗМ №1. Методика образотворчого мистецтва як предмет вивчення. Історичний аспект становлення та розвитку методики викладання образотворчого мистецтва						
№ з/п	Назва теми	К-ть годин				
1	<p>Теоретичні положення методики навчання ОМ у сучасних ЗНЗ. Навчальні програми галузі «Мистецтво» для ЗНЗ: зміст, характеристика.</p> <p>План заняття.</p> <p><i>I. Теоретична частина.</i></p> <p>1. Державні документи, що визначають зміст роботи вчителя ОМ ЗНЗ.</p> <p>2. Навчальні програми, затверджені МОН України для учнів основної школи ЗНЗ (зміст, характеристика, порівняльний аналіз):</p> <ul style="list-style-type: none"> • «Мистецтво». • «Образотворче мистецтво». <p>3. Оформлення бібліографічного опису літератури.</p> <p><i>II. Перевірка виконання завдання (групова форма роботи):</i> демонстрація презентації (Microsoft power point) з порівняльного аналізу змісту навчально-методичних комплектів з мистецтва та ОМ (5 і 6 класи) ЗНЗ.</p> <table border="1" style="width: 100%; margin-top: 10px;"> <tr> <th colspan="2" style="text-align: center;">Рекомендована література</th> </tr> <tr> <td style="width: 50%;">Основна: [1]; [2]; [3].</td> <td style="width: 50%;">Додаткова: [11]; [12]; [25]. Підручники, навч. посіб. №1 – 15.</td> </tr> </table>	Рекомендована література		Основна: [1]; [2]; [3].	Додаткова: [11]; [12]; [25]. Підручники, навч. посіб. №1 – 15.	2
Рекомендована література						
Основна: [1]; [2]; [3].	Додаткова: [11]; [12]; [25]. Підручники, навч. посіб. №1 – 15.					
2	<p>Навчально-методичні комплекти «Мистецтво», «Образотворче мистецтво»: порівняльний аналіз.</p> <p>План заняття.</p> <p><i>I. Теоретична частина. (групова форма роботи):</i></p> <p>1. Навчально-методична література з проблеми історії, теорії та методики навчання ОМ на допомогу сучасному вчителю: загальна характеристика, оформлення бібліографічного опису, посилання на сайт.</p> <p>2. Підручники та посібники («Мистецтво», «Образотворче мистецтво»), рекомендовані МОН України для основної школи (зміст, характеристика, порівняльний аналіз):</p> <p><i>II. Перевірка виконання завдання (групова форма роботи):</i> демонстрація презентації (Microsoft power point) з порівняльного аналізу змісту навчально-методичних комплектів з мистецтва та ОМ (7 класи) ЗНЗ.</p> <table border="1" style="width: 100%; margin-top: 10px;"> <tr> <th colspan="2" style="text-align: center;">Рекомендована література</th> </tr> <tr> <td style="width: 50%;">Основна: [1]; [2]; [3].</td> <td style="width: 50%;">Додаткова: [11]; [12]; [25]. Підручники, навч. посіб. №1 – 15.</td> </tr> </table>	Рекомендована література		Основна: [1]; [2]; [3].	Додаткова: [11]; [12]; [25]. Підручники, навч. посіб. №1 – 15.	2
Рекомендована література						
Основна: [1]; [2]; [3].	Додаткова: [11]; [12]; [25]. Підручники, навч. посіб. №1 – 15.					
ЗМ №2. Теорія і методика навчання образотворчому мистецтву у ЗНЗ						
3	<p>Навчальні презентації для проведення уроків образотворчого мистецтва в основній школі (захист та обговорення).</p> <p>План заняття.</p> <p><i>I. Теоретична частина:</i> Принципи розробки та етапи створення навчальної слайдової презентації.</p> <p><i>II. Перевірка завдання (групова форма роботи):</i> демонстрація авторської навч. презентації для провед. уроку ОМ в основній школі (Power Point).</p> <table border="1" style="width: 100%; margin-top: 10px;"> <tr> <th colspan="2" style="text-align: center;">Рекомендована література</th> </tr> <tr> <td style="width: 50%;">Основна: [6].</td> <td style="width: 50%;">Додаткова: [13]. Додаткові електронні ресурси: [4]; [6].</td> </tr> </table>	Рекомендована література		Основна: [6].	Додаткова: [13]. Додаткові електронні ресурси: [4]; [6].	2
Рекомендована література						
Основна: [6].	Додаткова: [13]. Додаткові електронні ресурси: [4]; [6].					

Модуль II						
ЗМ №3. Навчально-виховна робота в галузі ОМ у позаурочний час.						
4	<p>Зміст, організація та методика проведення позаурочної навчально-виховної роботи в галузі образотворчого мистецтва.</p> <p>План заняття.</p> <p><i>I. Теоретична частина.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Форми організації, види, методика проведення позаурочних виховних заходів з образотворчого мистецтва у ЗНЗ. 2. Вікові особливості учнів основної школи. Відбір творів візуального мистецтва для проведення бесід з молодшими підлітками. <p><i>II. Перевірка виконання завдання (групова форма роботи):</i> демонстрація фрагменту бесіди для учнів основної школи з використанням слайдової презентації (Power Point).</p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td colspan="2">Рекомендована література</td> </tr> <tr> <td>Основна: [1]; [3]; [5].</td> <td>Додаткова: [8]; [15]; [20]; [32]. Додаткові електр. ресурси [1]; [2]; [3].</td> </tr> </table>	Рекомендована література		Основна: [1]; [3]; [5].	Додаткова: [8]; [15]; [20]; [32]. Додаткові електр. ресурси [1]; [2]; [3].	2
Рекомендована література						
Основна: [1]; [3]; [5].	Додаткова: [8]; [15]; [20]; [32]. Додаткові електр. ресурси [1]; [2]; [3].					
5	<p>Активізація навчально-пізнавальної діяльності учнів засобами образотворчого мистецтва та художньо-творчої діяльності.</p> <p>План заняття.</p> <p><i>Перевірка виконання завдання (групова форма роботи):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Принципи розробки сценарію позаурочного виховного заходу. 2. Самоаналіз позаурочного виховного заходу. 3. Демонстрація авторських розробок фрагментів КВК, вікторин тощо мистецького спрямування для учнів основної школи. <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td colspan="2">Рекомендована література</td> </tr> <tr> <td>Основна: [1]; [3]; [5].</td> <td>Додаткова: [8]; [15]; [20]; [32]. Підручники, навч. посібники для ЗНЗ [9]; [11].</td> </tr> </table>	Рекомендована література		Основна: [1]; [3]; [5].	Додаткова: [8]; [15]; [20]; [32]. Підручники, навч. посібники для ЗНЗ [9]; [11].	2
Рекомендована література						
Основна: [1]; [3]; [5].	Додаткова: [8]; [15]; [20]; [32]. Підручники, навч. посібники для ЗНЗ [9]; [11].					
Усього семінарських занять за навчальним планом		10				

VII. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Модуль I		
Змістовий модуль №2. Теорія і методика навчання образотворчому мистецтву у ЗНЗ.		
№ з/п	Назва теми	Кіл-ть год.
1	Тема: Форми організації навчання образотворчому мистецтву. <i>Завдання:</i> Відпрацювання методики організації мистецького проекту.	2
2.	Тема: Форми організації навчання образотворчому мистецтву. <i>Завдання:</i> Організація занять, методика використання групової (диференційовано-групової) ФОН на уроках ОМ відповідно до програм галузі «Мистецтво».	2
3.	Тема: Організація та методика проведення уроків з ліплення та аплікації. <i>Завдання:</i> Відпрацювання методики керівництва різними видами образотворчої діяльності школярів. Ліплення. Аплікація.	2
4.	Тема: Організація та методика проведення уроків з малювання. <i>Завдання:</i> Відпрацювання методики керівництва різними видами образотворчої діяльності школярів. Графіка.	2
5.	Тема: Організація та методика проведення уроків з малювання. <i>Завдання:</i> Відпрацювання методики керівництва різними видами образотворчої діяльності школярів. Живопис.	2
Усього практичних занять за навчальним планом		10

VIII. САМОСТІЙНА РОБОТА

Модуль I			
Змістовий модуль 1. Методика як предмет вивчення. Історичний аспект становлення та розвитку методики викладання образотворчого мистецтва.			
№ з/п	Зміст завдання	К-ть год.	К-ть бал.
1.	Робота з електронними каталогами бібліотек (НБУ ім. В.І.Вернадського, Парламентська бібліотека, ДНПБУ ім. В.О.Сухомлинського та ін.). Знаходження та складання списку навчально-методичної літератури з проблеми історії, теорії та методики навчання образотворчого мистецтва за вимогами оформлення наукових джерел і посиланням на сайт. Рекомендована літ-ра: [22].	10	5
Разом за ЗМ №1		10	5
Змістовий модуль 2. Теорія і методика навчання образотворчому мистецтву у ЗНЗ.			
2.	Розробка та виготовлення комплекту роздаткового навчально-методичного матеріалу (дидактичних вправ) для проведення уроку образотворчого мистецтва за власним вибором. Рекомендована література (Підручники, навч. посібники для ЗНЗ): [9]; [11].	6	10
3.	Творча розробка плану-конспекту авторського уроку з урахуванням вікових особливостей учнів і виду образотворчої діяльності, відповідно до програми «Мистецтво» або «Образотворче мистецтво» за власним вибором. Рекомендована література: [7]; [14]; [16]; [17]; [18]; [19]; [27]; [28].	6	5
4	Виготовлення методичних малюнків (4 етапи і закінчена робота) для проведення уроків за програмою «Мистецтво» або «Образотворче мистецтво»: 1. - 5 кл.; 2. - 6 кл.; 3. - 7 кл. Тематика за власним вибором. Формат А-3 (1 аркуш з методичною послідовністю виконання завдання, 2 – завершена робота). Рекомендована літ-ра (Підручники, навчальні посібники для ЗНЗ): №1 – 15.	18	15
5	Творча розробка навчальної презентації (Microsoft power point) до авторського уроку, відповідно до програми «Мистецтво» або «Образотворче мистецтво» за власним вибором. Рекомендована літ-ра [13]. Додаткові електр. ресурси [4]; [6].	10	10
Разом за ЗМ №2		40	40
Усього за модулем I		50	45
Модуль II			
ЗМ №3. Навчально-виховна робота в галузі ОМ у позаурочний час.			
6	Розробка та виготовлення методичного матеріалу для проведення виховного заходу у формі майстер-класу для учнів основної школи. Техніка за власним вибором. Рекомендована література (Підручники, навч. посібники для ЗНЗ): [9]; [11].	10	10
Усього за модулем II		10	10
Разом за навчальним планом		60	55

ІХ. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Методика викладання образотворчого мистецтва» здійснюється за модульно-рейтинговою системою, в основі якої покладено принцип пооперативної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання знань, умінь та навичок.

Контроль успішності студентів здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, у якій визначено усі види роботи студентів.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Поточне тестування та самостійна робота														Кількість балів без урахування коефіцієнта	Коефіцієнт	Кількість балів з урахуванням коефіцієнта	Підсумковий тест (екзамен)	Сума
ЗМ №1			ЗМ №2							ЗМ №3								
T1	T2	МКР	T3	T4	T5	T6	T7	T8	МКР	T9	T10	T11	МКР					
1	18	25	1	23	6	22	12	38	25	23	1	1	25					
44			127							50				221	3,683	60	40	100

Приклад розрахунку рейтингових балів:

$$210 : 3,683 = 57 + 40 = 97 = A \text{ за шкалою ECTS}$$

$$192 : 3,683 = 52 + 33 = 85 = B \text{ за шкалою ECTS}$$

$$170 : 3,683 = 46 + 30 = 78 = C \text{ за шкалою ECTS}$$

$$155 : 3,683 = 42 + 28 = 70 = D \text{ за шкалою ECTS}$$

$$140 : 3,683 = 38 + 23 = 61 = E \text{ за шкалою ECTS}$$

$$110 : 3,683 = 30 + 15 = 45 = FX \text{ за шкалою ECTS}$$

Порядок переведення рейтингових показників успішності

Рейтингова оцінка	Оцінка за шкалою університету	Значення оцінки
A	90-100	<u>Відмінно</u> – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.
B	82-89	<u>Дуже добре</u> – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81	<u>Добре</u> – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	<u>Задовільно</u> – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, але достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68	<u>Достатньо</u> – мінімально можливий (допустимий) рівень знань (умінь).
FX	35-59	<u>Незадовільно з можливістю повторного складання</u> – незадовільний рівень знань (умінь) з можливістю перескладання за умов належного самостійного доопрацювання.
F	1-34	<u>Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу</u> – достатньо низький рівень знань, що вимагає повторного проходження курсу.

X. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РОБОТИ СТУДЕНТА

Критерії оцінювання	Оцінка
<ul style="list-style-type: none"> • виконав в зазначений термін і на високому рівні весь обсяг роботи, відповідно до програми курсу; • володіє теоретичними знаннями та практичними вміннями на високому рівні; • здатний грамотно визначати й ефективно здійснювати навчальні задачі з урахуванням особливостей навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі; • продемонстрував старанність, самостійність, ініціативу, активність, творче ставлення у процесі виконання усіх завдань курсу, здатність робити висновки й обґрунтовувати свою позицію на основі проведених спостережень. 	«відмінно»
<ul style="list-style-type: none"> • виконав в зазначений термін весь обсяг роботи відповідно до програми курсу, але з незначними недоліками; • володіє теоретичними знаннями та практичними вміннями на високому рівні; • здатний грамотно визначати основні навчальні задачі та знаходити способи їх вирішення з урахуванням особливостей особливостей навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі, але в окремих випадках допускає незначні помилки в процесі їх вирішення; • продемонстрував старанність, самостійність, активність, відповідальне ставлення у процесі виконання завдань курсу, здатність робити висновки на основі проведених спостережень. 	«дуже добре»
<ul style="list-style-type: none"> • виконав весь обсяг роботи відповідно до програми курсу, але з певними недоліками; • не завжди демонстрував здатність визначати основні навчальні задачі та знаходити способи їх вирішення з урахуванням особливостей особливостей навчально-виховного процесу у ВНЗ, свідомо використовувати теоретичні знання, застосовувати практичні вміння під час проходження курсу; • виявив здатність грамотно, але недостатньо самостійно опрацьовувати навчальні матеріали, організовувати своє навчання у ВНЗ; • продемонстрував старанність, відповідальне ставлення у процесі виконання завдань курсу, але недостатньо виявив уміння обґрунтовано і самостійно робити висновки на основі проведених спостережень. 	«добре»
<ul style="list-style-type: none"> • завдання курсу виконано в неповному обсязі, у процесі їх виконання допускалися помилки; • студент в цілому виявив посередній рівень знань, умінь, навичок, допускав помилки у плануванні та самоорганізації до навчання у ВНЗ; • недостатньо виявив самостійність, ініціативу у процесі вирішення навчальних задач; не завжди враховував специфіку 	«задовільно»

<p>організації навчально-виховного процесу у ВНЗ;</p> <ul style="list-style-type: none"> ● завдання курсу були виконані з помилками, неохайно, подані на перевірку не своєчасно, не містили усіх необхідних елементів, визначених програмою курсу; ● ставлення студента до навчання недостатньо відповідальне. 	
<ul style="list-style-type: none"> ● завдання курсу виконано в неповному обсязі, у процесі їх виконання виявлено чимало помилок; ● студент виявив лише мінімально можливий допустимий рівень знань, умінь, навичок, виявив неготовність грамотно і самостійно планувати й організовувати навчання у ВНЗ; ● завдання курсу були виконані в неповному обсязі, неохайно, з помилками, подані на перевірку не своєчасно, не містили усіх необхідних елементів, визначених програмою курсу; ● ставлення студента до навчання недостатньо старанне та відповідальне. 	«достатньо»
<ul style="list-style-type: none"> ● завдання курсу не виконані; ● студент виявив незадовільний рівень знань, умінь; невміння послідовно, грамотно і самостійно планувати й організовувати навчання у ВНЗ, аналізувати результати власної діяльності; ● завдання курсу були виконані в неповному обсязі, оформлені неохайно, з суттєвими помилками, подані на перевірку не своєчасно, не містили усіх необхідних елементів, визначених програмою курсу; ● ставлення студента до виконання завдань курсу вирізняється безвідповідальністю. 	«незадовільно»

Критерії оцінювання доповіді на семінарському занятті

№ п/п	Критерії оцінювання відповіді	Макс-на кількість балів за кожним критерієм
1.	Доповідь має чітку структуру, план, у якому передбачена вступна, основна та заключна частини.	1
2.	Студент виявляє здатність систематизувати, узагальнювати та інтерпретувати навчальний матеріал, свідомо використовувати педагогічну й фахову термінологію, послідовно висловлювати, доводити й обґрунтовувати власну думку.	3
3.	Доповідь супроводжується презентацією (Microsoft power point), оформлена за всіма вимогами (зміст, структура, ідея, дизайн), яка відповідає тексту доповіді	3
4.	У процесі підготовки доповіді студент використовував кілька джерел.	2
5.	Студент використовує засоби ораторського мистецтва, виявляє здатність «працювати» з аудиторією, ініціювати діалоги, дискусії, дебати	1
Разом		10

Вимоги з оцінювання рівня виконання завдань для самостійної роботи:

1. своєчасність виконання;
2. повнота обсягу виконання;
3. якість виконання;
4. самостійність виконання;
5. виявлення ініціативності;
6. виявлення творчого підходу.

XI. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі навчання студентів застосовуються такі методи навчання:

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом і способом передачі та сприймання навчальної інформації:

- *Словесні*: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, бесіда, розповідь-пояснення.

- *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

- *Практичні*: вправи, практичні роботи, порівняльний аналіз.

2) За ступенем самостійності мислення:

- репродуктивні;
- пошукові;
- дослідницькі.

3) За ступенем керування навчальною діяльністю:

- під керівництвом викладача;
- самостійна робота студентів: з книгою;
- виконання індивідуального навчального завдання.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання:

- навчальні дискусії;
- створення ситуації пізнавальної новизни;
- створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

2) Методи стимулювання обов'язку і відповідальності.

- роз'яснення значимості учіння, мети навчального предмета;
- пред'явлення навчальних вимог до вивчення предмета.

XII. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда; екзамен.
- методи письмового контролю: МКР.
- методи практичного контролю: творча розробка.
- методи самоконтролю: самоаналіз, самооцінка.

XIII. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. робоча навчальна програма;
2. навчальні посібники;
3. опорні конспекти лекцій;
4. зразки робіт студентів та репродукції картин художників;
5. електронні презентації лекційного матеріалу.

XIV. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

1. збірка контрольних завдань для модульного оцінювання навчальних досягнень студентів;
2. запитання та білети для проведення екзамену;
3. завдання для проведення ректорського контролю знань студентів з навчальної дисципліни «Методика викладання образотворчого мистецтва».

XV. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Кардашов В.М. Теорія і методика викладання образотворчого мистецтва: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2007. – 296 с. (Наявний в бібліотеці Київського університету імені Бориса Грінченка в 15 примірниках)
2. Кириченко М.А., Кириченко І.М. Основи образотворчої грамоти: Навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К.: Вища шк., 2002. – 190 с.: іл. (Наявний в бібліотеці Київського університету імені Бориса Грінченка в кількості 61 примірників)
3. Масол Л. Методика навчання мистецтва в основній школі: Методичний посібник для вчителів / Людмила Масол. – К.: Шк. світ, 2012. – 128 с. – (Бібліотека «Шкільного світу»).
4. Методика навчання мистецтва у початковій школі: Посібник для вчителів / Л.М.Масол, О.В.Гайдамака, Е.В.Белкіна, О.В.Калініченко, І.В.Руденко. – Х.: Веста: Видавництво «Ранок», 2006. – 256 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://estetika.at.ua/Metoduka_Masol_L.M..pdf
5. Сокольникова Н.М. Изобразительное искусство и методика его преподавания в начальной школе: Учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений. – 2-е изд., стереотип. – М.: Издательский центр «Академия», 2003. – 368 с., 12 л. ил. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://imgur.com/y00W9qS/embed>
6. Шарко В.Д. Сучасний урок: Технологічний аспект / Посібник для вчителів і студентів. – К.: СПД Богданова А.М., 2007. – 220 с. (Наявний в бібліотеці Київського університету імені Бориса Грінченка в 1 примірнику)

Додаткова

7. Авторські уроки з образотворчого (візуального) мистецтва в 5 – 7 класах: Посібник для вчителя: У 2 ч. Ч 1 / Упоряд. Ж.С.Марчук, О.В.Ночвінова. – Х.: Веста: Вид-во «Ранок», 2005. – 368 с. – (На допомогу вчителю).
8. Антонович Є. А., Проців В. І., Свид С. П. Художні техніки в школі. – К.: Освіта, 1997. – 180 с.
9. Білецький П. О. Мова образотворчих мистецтв. - К .: Радянська школа, 1973. – 190 с.
10. Вердіна С.В. Секрети педагогічної майстерності. Уроки для вчителя/ Вердіна С.В., Панченко А.Г. – Х.: Вид. група «Основа», 2008. – 111, /1/ с.: іл. – (Серія «Педагогічні інновації. Майстерня»).
11. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1392 (зі змінами і доповненнями 2015 року). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/derj-stand.html>
12. Довідник учителя художньо-естетичного циклу в запитаннях та відповідях / Упоряд. М.С. Демчишин. – Х.: Веста: Видавництво «Ранок», 2006. – 608 с.
13. Дудка О.М. Загальні принципи створення мультимедійних презентацій та слайд-шоу засобами програми Power Point. Навчальний посібник. 7-ме вид. – Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника: ЦІТ, 2010. – 51 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://194.44.152.155/elib/local/275.pdf>
14. Інтегровані уроки з предметів естетичного циклу / Упоряд.: Л.Шелестова, Н.Чиренко. – К.: Вид. дім «Шкіл. світ»: Вид. Л.Галіцина, 2006. – 128 с.

15. Кузьменко Г. В. Сценарій KBK мистецтвознавчого напрямку / Г. В. Кузьменко // Мистецтво та освіта. Науково-методичний журнал. – 2011. – № 4. – С. 22–28. (Наявний в бібліотеці Інституту мистецтв в 1 примірнику)
16. Кузьменко Г. В. Урок у 5-му класі. Рослинні мотиви в декоративній композиції / Г. В. Кузьменко // Мистецтво та освіта. Науково-методичний журнал. – 2007. – № 2. – С. 48–51., іл. (Наявний в бібліотеці Інституту мистецтв в 1 примірнику)
17. Кузьменко Г. В. Душа і мудрість середньовічного храму (Інтегрований урок за програмою «Мистецтво». 6-клас) Візуальне мистецтво / Г. В. Кузьменко // Мистецтво та освіта. Науково-методичний журнал. – 2009. – № 1. – С. 39–44., іл. (Наявний в бібліотеці Інституту мистецтв в 1 примірнику)
18. Кузьменко Г. В. Особливості вивчення анімалістичного жанру / Г. В. Кузьменко // Мистецтво та освіта. Науково-методичний журнал. – 2010. – № 4. – С. 21–27., іл. (Наявний в бібліотеці Інституту мистецтв в 1)
19. Кузьменко Г. В. Становлення ціннісного ставлення до образотворчого мистецтва в учнів 6-х класів (на матеріалі пейзажного жанру) / Г. В. Кузьменко // Мистецтво та освіта. Науково-методичний журнал. – 2014. – № 4. – С. 45–51. (Наявний в бібліотеці Інституту мистецтв в 1 примірнику)
20. Кузнецова Л.С., Беседы об изобразительном искусстве и архитектуре. О языке архитектуры, скульптуры, живописи. – К.: Рад. школа, 1989. – 319 с.
21. Лемешева Н., Кондратюк Н. Методика навчання мистецтва (Образотворче мистецтво) 5 клас (за новою програмою) : Навчально-методичний посіб. / Н. А. Лемешева, Н. В. Кондратюк. – Черкаси : ЧОПОПП, 2014. – 124 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://library.ippro.com.ua/attachments/article/360/Методика%20навчання%20%20мист..pdf>
22. Масол Л. М. Художньо-педагогічні технології в основній школі : єдність навчання і виховання : метод. посіб. / Л. М. Масол. – Харків : «Друкарня Мадрид», 2015. – 178 с. : іл. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lib.iitta.gov.ua/10644/1/художньо-педагогічні%20технології%20в%20основній%20школі.pdf>
23. Методика обучения рисованию в восьмилетней школе. Под ред. А.П.Фомичёва. – М.: Издательство Академии педагогических наук РСФСР. – 1963. – 360 с.
24. Методичні рекомендації з виробничої практики для студентів IV курсу напрямку підготовки «Образотворче мистецтво» (ОКР «бакалавр») / уклад. Г.В. Кузьменко. – К.: Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2010. – 76 с. (Наявний в бібліотеці Інституту мистецтв в 10 примірниках)
25. Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів: Музичне мистецтво; Образотворче мистецтво; Інтегрований курс «Мистецтво». 5 – 9 класи. / Л. Масол, О. Коваленко, Г. Сотська, Г. Кузьменко [та ін.] / – К. : Видавничий дім «Освіта», 2013. – 32 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://old.mon.gov.ua/ua/activity/education/56/692/educational_programs/1349869088/
26. Неменский В.М. Мудрость красоты: О проблемах эстетического восприятия: Книга для учителя. – М.: Просвещение, 1981.
27. Ночвінова О.В. Образотворче мистецтво. 5 клас: Тематичне планування та

- розробки уроків / О.В.Ночвінова, Ж.С. Марчук, Т.С. Хребто. – Х.: Веста: Вид-во «Ранок», 2006. – 192 с. – (Майстер-клас).
28. Павлик К.В. Изобразительное искусство в начальной школе. Учебные материалы по методике преподавания. – «Флинта» – 2002. – 88 с.
 29. Пасічний А.М. Образотворче мистецтво. Словник-довідник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2003. – 216 с.
 30. Популярная художественная энциклопедия: Архитектура. Живопись. Скульптура. Графика. Декоративное искусство. / Гл. ред. В.М. Полевой; Ред. Кол.: В.Ф. Маркузон, Д.В. Сарабьянов, В.Д. Синюков (зам. гл. ред.), – М.: «Сов. Энциклопедия». Книга I. А – М., 1986 – 447 с., ил., 32 л. ил.
 31. Популярная художественная энциклопедия: Архитектура. Живопись. Скульптура. Графика. Декоративное искусство. / Гл. ред. В.М. Полевой; Ред. Кол.: В.Ф. Маркузон, Д.В. Сарабьянов, В.Д. Синюков (зам. гл. ред.), – М.: «Сов. Энциклопедия». Книга I. А – М., 1986 – 432 с., ил., 32 л. ил.
 32. Предметний тиждень у школі. Образотворче мистецтво (методичний посібник для вчителів). – Х.: ПФ «Антиква», 2002. – 80 с. укр. мовою.
 33. Рисование в педагогическом училище: Пособие для преподавателей. Издание второе, исправленное и дополненное. / под общей редакцией В.В. Колокольникова. – Ленинград: Гос. учебно-педагогическое издат. Министерства просвещения РСФСР, 1961. – 256 с.
 34. Ростовцев Н.Н. История методов обучения: В 2 т. – М.: Просвещение, 1982. – Т. 2. – 240 с.
 35. Ростовцев Н.Н. Методика преподавания изобразительного искусства в школе. Учеб. пособие для студентов худож.-граф. фак. пед. ин-тов. – М., «Просвещение», 1974. – 246 с. с ил.
 36. Рудницька О.П. Педагогіка: загальна та мистецька: Навчальний посібник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2005. – 360 с.
 37. Русакова Т.Г. Основы зрительской культуры / Программа спецкурса. Комплекс дидактических заданий и упражнений по формированию у младших школьников навыков художественного общения. – Оренбург: Изд-во ОГПУ, 2004.
 38. Сердюк І.І. Образотворче мистецтво. 6 клас: Тематичне планування та розробки уроків / І.І.Сердюк, М.С. Семенихіна – Х.: Веста: Вид-во «Ранок», 2008. – 256 с. – (Майстер-клас).
 39. Семенихіна С.М. Сердюк І.І., Сердюк М.Ф. Образотворче мистецтво. 7 клас: Тематичне планування та розробки уроків / С.М.Семенихіна, І.І.Сердюк, М.Ф. Сердюк – Х.: Веста: Вид-во «Ранок», 2008. – 272 с. – (Майстер-клас).
 40. Сисоєва С.О. Основы педагогичної творчості: Підручник. – К.: Міленіум, 2006. – 346 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://elibrary.kubg.edu.ua/7585/1/Сисоєва%20Пед%20творч.PDF>
 41. Твори українського образотворчого мистецтва на уроках в школі: Метод. рекомендації для вчителів образотворчого мистецтва шкіл різного типу навчання / Авт.-укл. С.В.Коновець. – К.: ІЗМН, 1997. – 64 с.
 42. Фіцула М.М. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. – К.: Видавничий центр «Академія», 2002. – 528 с. (Альма-матер).
 43. Чадина Т.А. Как говорит искусство. – Оренбург: Изд-во ОГПУ, 2005.
 44. Чадина Т.А. Чем и как работают художники. – Оренбург: Узд-во ОГПУ, 2005.

45. Чернецова Е.М. Искусство. Словарь-справочник. – М.: Библиотека Ильи Резника, 2002. – 576 с.: ил.
46. Чарнецкий Я.Я. Изобразительное искусство в школе продлённого дня. – М.: Просвещение, 1991. – 159 с.: ил. – (Б-ка учителя изобразительного искусства).

Періодичні видання

1. Журнал «Мистецтво та освіта»;
2. Журнал «Изобразительное искусство в школе»;
3. Журнал «Відкритий урок»;
4. Журнал «Позакласний час»;
5. Інформаційно-практичний бюлетень «Все для вчителя».

Підручники, навчальні посібники для ЗНЗ

1. Железняк С. М. Образотворче мистецтво : підруч. для 5-го кл. загальноосвіт. навч. закл. / С. М. Железняк, О. В. Ламонова. – Київ : Генеза, 2013. – 176 с. Сайт shkola.in.ua. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://shkola.in.ua/69-obrazotvorche-mystetstvo-5-klas-zhelezniak.html>
2. Железняк С. М. Образотворче мистецтво : підруч. для 5-го кл. загальноосвіт. навч. закл. / С. М. Железняк, О. В. Ламонова. – К. : Генеза, 2013. – 176 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://4book.org/uchebniki-ukraina/5-klas/545-obrazotvorche-mistetstvo-5-klas-zheleznyak>
3. Железняк С. М. Образотворче мистецтво : підруч. для 7-го кл. загальноосвіт. навч. закл. / С. М. Железняк, О. В. Ламонова. – К. : Генеза, 2015. – 224 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://4book.org/uchebniki-ukraina/7-klas/1904-obrazotvorche-mistetstvo-7-klas-zheleznyak-2015-ukr>
4. Калініченко О. В. Образотворче мистецтво: підруч. для 5 кл. загальноосвіт. навч. закл. / О. В. Калініченко, Л. М. Масол. – Харків : Сиція, 2013. – 224 с. : іл. Сайт Шкільні підручники. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pidruchnyk.com.ua/496-obrazotvorche-mistetstvo-kalinchenko-masol-5-klas.html>
5. Калініченко О. В. Альбом з образотворчого мистецтва. 5 клас : навч. посіб. / О. В. Калініченко, Л. М. Масол, В. В. Калініченко. – Харків : СИЦІЯ, 2013. – 72 с.
6. Калініченко О. В. Образотворче мистецтво : підруч. для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл. / О. В. Калініченко, Л. М. Масол. – Харків : СИЦІЯ, 2014. – 224 с. : іл. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://4book.org/uchebniki-ukraina/6-klas/1500-obrazotvorche-mistetstvo-6-klas-kalinichenko>
7. Калініченко О. В. Альбом з образотворчого мистецтва. 6 клас : навч. посіб. / О. В. Калініченко, Л. М. Масол, В. В. Калініченко. – Харків : СИЦІЯ, 2014. – 72 с.
8. Масол Л. М. Масол Л. М. Мистецтво (інтегрований курс) : підруч. для 5 кл. загальноосвіт. навч. закл. / Л. М. Масол. – К.: Видавництво «Світоч», 2013. – 240 с.: іл. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://4book.org/uchebniki-ukraina/5-klas/751-mistetstvo-5-klas-masol-2013>
9. Масол Л. М. Мистецтво. Робочий зошит для учнів 5 класу: навч. посіб. / Л. М. Масол, О. В. Гайдамака, Г. В. Кузьменко. – К. : Світоч, 2013. – 80 с. : іл.
10. Масол Л. М. Мистецтво (інтегр. курс) : підруч. для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл. / Л. М. Масол. – К.: Видавництво «СВІТОЧ», 2014. – 208 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://4book.org/uchebniki-ukraina/6-klas/1500-obrazotvorche-mistetstvo-6-klas-kalinichenko>

[klass/1639-mistetstvo-6-klas-masol](#)

11. Масол Л. М. Мистецтво. Робочий зошит. 6 клас: навч. посіб. / Л. М. Масол, О. В. Гайдамака, Г. В. Кузьменко. – К. : СВІТОЧ, 2014. – 72 с. : іл.
12. Масол Л. М. Мистецтво (інтегрований курс) : підруч. для 7 кл. загальноосвіт. навч. закл. / Л. М. Масол, О. В. Гайдамака, Г. В. Кузьменко, Н. А. Лемешева. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2016. – 256 с.: іл. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://oipopp.ed-sp.net/public/repository/mystectvo_7_kl.pdf
13. Папіш Л. В. Образотворче мистецтво : підруч. для 7-го кл. загальноосвіт. навч. закл. / Л. В. Папіш, М. М. Шутка. – К. : Грамота, 2015. – 128 с. : іл. Сайт Шкільні підручники. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pidruchnyk.com.ua/715-obrazotvorche-mistetstvo-7-klas-papish-2015.html>
14. Рубля Т. Є. Образотворче мистецтво : 7 кл. : Підруч. для загальноосвіт. навч. закл. / Т. Є. Рубля. – К.; Ірпінь : ВТФ «Перун», 2014. – 200 с. : іл. Сайт 4book. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://4book.org/uchebniki-ukraina/7-klas/1963-obrazotvorche-mistetstvo-7-klas-rublya-2015>
15. Федун С. І. Образотворче мистецтво : підруч. для 7-го кл. загальноосвіт. навч. закл. / С. І. Федун, О. В. Чорний. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2015. – 192 с. : іл. Сайт Шкільні підручники. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pidruchnyk.com.ua/717-obrazotvorche-mistetstvo-fedun-chorniy-7-klas.html>

Додаткові електронні ресурси

1. Навчально-методичний кабінет <http://ped-kopilka.com.ua>
2. Предметний тиждень у школі : Позакласні заходи http://osvita.ua/school/lessons_summary/outschool/
3. Предметний тиждень у школі : Образотворче мистецтво [http://osvita.ua/school/lessons_summary/fine art/](http://osvita.ua/school/lessons_summary/fine_art/)
4. Розробка слайдової презентації. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kievoit.ippo.kubg.edu.ua/kievoit/2012/21/21.html>
5. Середня освіта: Основні орієнтири виховання учнів 1-11 класів ЗНЗ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv.
6. Створення презентацій. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ckzh-kyzmenko.blogspot.com>

**XVI. Запитання для екзамену з курсу вивчення дисципліни
«Методика викладання образотворчого мистецтва»**

**1 – 32 запитання з теорії методики навчання ОМ
33 – 64 запитання мають практичну спрямованість**

1. Розкрийте зміст Державних програм галузі «Мистецтво» 5 – 7 кл.: мету, наукові підходи, принципи навчання, загальну тематичну структуру.
2. Охарактеризуйте особливості програми «Образотворче мистецтво» 5 – 7 кл., її мету, тематичну структуру. Висвітліть, у чому виявляється творчий підхід щодо трактування змісту програми авторами сучасних підручників.
3. Охарактеризуйте особливості викладання інтегрованого курсу «Мистецтво» 5 – 7 кл., його мету, тематичну структуру. Розкрийте особливості побудови, загальний зміст, методику роботи з підручником та навчальним посібником «Мистецтво».
4. Дайте порівняльну характеристику, розкрийте варіативність побудови, загальний зміст підручників та навчальних посібників, які забезпечують навчання образотворчому мистецтву учнів основної школи ЗНЗ.
5. Розкрийте сутність, особливості художньої мови і визначте місце мистецтва графіки у тематичній структурі державних програм, змісті підручників та образотворчій діяльності учнів 5 – 7 кл. Поясніть принцип наступності між початковою та основною школою у викладанні основ графічного мистецтва.
6. Розкрийте сутність, особливості художньої мови і визначте місце мистецтва живопису у тематичній структурі державних програм, змісті підручників та образотворчій діяльності учнів 5 – 7 кл. Поясніть принцип наступності між початковою та основною школою у викладанні основ мистецтва живопису.
7. Розкрийте сутність, особливості художньої мови і визначте місце мистецтва скульптури у тематичній структурі державних програм, змісті підручників та образотворчій діяльності учнів 5 – 7 кл. Поясніть принцип наступності між початковою та основною школою у викладанні основ мистецтва скульптури.
8. Розкрийте сутність, визначте місце ДПМ у тематичній структурі державних програм, змісті підручників та образотворчій діяльності учнів 5 – 7 кл. Поясніть принцип наступності між початковою та основною школою у викладанні основ ДПМ на прикладі одного з його видів.
9. Розкрийте сутність, визначте місце мистецтва архітектури у тематичній структурі державних програм, змісті підручників та образотворчій діяльності учнів 5 – 7 кл. Поясніть принцип наступності між початковою та основною школою у викладанні основ мистецтва архітектури.
10. Розкрийте сутність, визначте місце мистецтва дизайну у тематичній структурі державних програм, змісті підручників та образотворчій діяльності учнів 5 – 7 кл. Поясніть принцип наступності між початковою та основною школою у викладанні основ мистецтва дизайну.
11. Поясніть, у чому полягає взаємодія образотворчого мистецтва з мистецтвом літератури. Як цей взаємозв'язок розкривається у змісті

сучасних підручників, відповідно до змісту Державних програм галузі «Мистецтво».

12. Поясніть, у чому полягає синтез образотворчого мистецтва з мистецтвом театру. Як цей взаємозв'язок розкривається у змісті сучасних підручників, відповідно до змісту Державних програм галузі «Мистецтво».
13. Поясніть, у чому полягає взаємодія образотворчого мистецтва з мистецтвом музики. Як цей взаємозв'язок розкривається у змісті сучасних підручників, відповідно до змісту Державних програм галузі «Мистецтво».
14. Висвітліть особливості усіх видів діяльності учнів на уроках образотворчого мистецтва, відповідно до змісту Державних програм галузі «Мистецтво».
15. Розкрийте основні етапи історії становлення та розвитку методики навчання образотворчому мистецтву. Висвітліть особливості провідних систем навчання малюванню.
16. Охарактеризуйте методи навчання та стимулювання учнів, визначте їх місце в структурі уроків образотворчого мистецтва.
17. Охарактеризуйте форми організації навчання та визначте їх місце в структурі уроків образотворчого мистецтва.
18. Розкрийте послідовність підготовки вчителя образотворчого мистецтва до уроку, особливості проведення самоаналізу ефективності уроку.
19. Висвітліть особливості організації та методики роботи над виконанням мистецького проекту в основній школі.
20. Дайте характеристику основним структурним етапам уроку образотворчого мистецтва.
21. Висвітліть особливості розробки, орієнтовну тематику, зміст і методику проведення уроків сприйняття візуального мистецтва.
22. Обґрунтуйте критерії відбору та висвітліть методику ознайомлення учнів з творами образотворчого мистецтва.
23. Визначте сутність і місце анімалістичного жанру у тематичній структурі державних програм та образотворчій діяльності учнів ЗНЗ. Поясніть принцип наступності між початковою та основною школою у вивченні анімалістичного жанру.
24. Визначте сутність і місце пейзажного жанру у тематичній структурі державних програм та образотворчій діяльності учнів ЗНЗ. Поясніть принцип наступності між початковою та основною школою у вивченні жанру «пейзаж».
25. Визначте сутність і місце портретного жанру у тематичній структурі державних програм та образотворчій діяльності учнів ЗНЗ. Поясніть принцип наступності між початковою та основною школою у вивченні жанру «портрет».
26. Визначте сутність і місце жанру «натюрморт» у тематичній структурі державних програм та образотворчій діяльності учнів ЗНЗ. Поясніть принцип наступності між початковою та основною школою у вивченні жанру «пейзаж».

27. Розкрийте особливості оцінювання результатів навчання учнів основної школи, відповідно до державних вимог.
28. Розкрийте види, мету, завдання планування навчально-виховної роботи з образотворчого мистецтва у ЗНЗ, послідовність розробки календарно-тематичного плану.
29. Розкрийте форми організації та види навчально-пізнавальної діяльності мистецтвознавчого характеру в учнів основної школи у позанавчальний час.
30. Висвітліть особливості організації та методик проведення позаурочних навчально-виховних заходів мистецтвознавчого напрямку у ЗНЗ.
31. Охарактеризуйте методичні прийоми активізації навчально-пізнавальної діяльності учнів основної школи у процесі вивчення образотворчого мистецтва.
32. Розкрийте принципи розробки і застосування дидактичних та творчих вправ на уроках образотворчого мистецтва.
33. Обґрунтуйте обрану Вами структуру уроку в 5 кл. на тему «Родина візуальних мистецтв», висвітліть доцільність дидактичних вправ, послідовність виконання практичної роботи.
34. Обґрунтуйте обрану Вами структуру для проведення уроку в 5 кл. на тему «Види графічного мистецтва. Мелодія лінії», висвітліть доцільність дидактичних вправ, послідовність виконання практичної роботи.
35. Обґрунтуйте обрану Вами структуру уроку в 5 кл. на тему «Розмаїття графічних технік та матеріалів. У країні штрихів та світлотіні», висвітліть доцільність дидактичних вправ, послідовність виконання практичної роботи.
36. Висвітліть методику розробки та проведення уроку в 5 кл. до інтегрованого курсу «Мистецтво» на тему «Образотворче мистецтво стародавніх культур та цивілізацій», поясніть принцип розробки практичних завдань.
37. Висвітліть методику розробки та проведення уроку в 5 кл. до інтегрованого курсу «Мистецтво» на тему «Високе мистецтво духовності. Виразність силуету», поясніть сутність поняття «контраст» у музичному та образотворчому мистецтві.
38. Висвітліть методику розробки та проведення уроку в 5 кл. до інтегрованого курсу «Мистецтво» на тему «Види мистецтва живопису. Кольорова гармонія», поясніть сутність поняття «гама» у музичному та образотворчому мистецтві.
39. Розкрийте сутність педагогічного принципу наступності в процесі засвоєння поняття «колорит» учнями молодшої та основної школи на прикладі конкретних уроків.
40. Обґрунтуйте обрану Вами структуру уроку в 5 кл. на тему «Види скульптури», придумайте власну тему практичного завдання, висвітліть доцільність дидактичних вправ, послідовність виконання практичної роботи.

41. Охарактеризуйте основні етапи уроку в 5 кл. на тему «Засоби художньої виразності скульптури», поясніть зміст дидактичних вправ, які допоможуть учням краще засвоїти навчальний матеріал зазначеної теми.
42. Придумайте власну тему практичного завдання для виконання рельєфної композиції учнями 5 кл., висвітліть послідовність етапів та прийоми роботи з пластичними матеріалами.
43. Висвітліть методику розробки та проведення інтегрованого уроку в 5 кл. на тему «Види мистецтва живопису. Кольорова гармонія», поясніть сутність поняття «гама» у музичному та образотворчому мистецтві.
44. Розкрийте сутність педагогічного принципу наступності в процесі опанування різновидів аплікації учнями молодшої та основної школи на прикладі конкретних завдань, розкрийте послідовність етапів роботи над аплікацією.
45. Придумайте власну тему практичного завдання для засвоєння теми «Прикрашаємо побут. Декоративно-ужиткове мистецтво» учнями 5 кл., поясніть сутність термінів, необхідних для опанування цієї теми, висвітліть методику роботи над виконанням практичного завдання.
46. Обґрунтуйте обрану Вами структуру уроку в 5 кл. на тему «Садово-паркове мистецтво», висвітліть доцільність дидактичних вправ, послідовність виконання практичної роботи.
47. Обґрунтуйте обрану Вами структуру уроку в 5 кл. на тему «Час новітній створює красу. Дизайн», придумайте власний зміст і тему практичної роботи, висвітліть послідовність її виконання.
48. Розкрийте особливості організації занять та методику керівництва образотворчою діяльністю учнів основної школи у процесі засвоєння особливостей техніки вітражу на прикладі конкретного уроку.
49. Сформулюйте 4 варіанти тематики практичних завдань для організації групової форми навчання в 6 кл., присвячених вивченню анімалістичного жанру, висвітліть методику проведення.
50. Висвітліть зміст інтегрованого уроку на тему «Запрошуємо на циркову виставу», обґрунтуйте його структуру, ілюстративний ряд, висвітліть послідовність виконання практичної роботи.
51. Розкрийте особливості організації занять та методику керівництва образотворчою діяльністю учнів основної школи у процесі опанування вмінь конструювати з паперу на прикладі уроку «Мистецтво створення ляльки».
52. Придумайте власний зміст уроку на тему «Художник у кіно», обґрунтуйте його структуру, ілюстративний ряд, висвітліть послідовність виконання ПР.
53. Розробіть фрагмент бесіди для учнів 6 кл. з порівняльною характеристикою 2-х живописних картин одного жанру, створених на однаковий сюжет.
54. Обґрунтуйте обрану Вами структуру уроку в 6 кл. на тему «Парний портрет. Я і мій друг», висвітліть доцільність дидактичних вправ, послідовність виконання практичної роботи.

55. Розкрийте зміст і тему практичної роботи для уроку в 6 кл., присвяченому вивченню міфологічного жанру, обґрунтуйте його структуру, доцільність дидактичних вправ, висвітліть послідовність виконання практичної роботи.
56. Придумайте власний зміст і тему практичної роботи для уроку в 6 кл., присвяченому вивченню побутового жанру, обґрунтуйте його структуру, доцільність дидактичних вправ, висвітліть послідовність виконання практичної роботи.
57. Обґрунтуйте обрану Вами структуру уроку в 6 кл. на тему «Людина в русі», висвітліть доцільність дидактичних вправ, послідовність виконання практичної роботи.
58. Обґрунтуйте обрану Вами структуру уроку в 6 кл. на тему «Натюрморт у живопису», висвітліть доцільність дидактичних вправ, послідовність етапів виконання практичної роботи, розкрийте сутність педагогічного принципу наступності в процесі виконання натюрморту учнями 5 та 6 класів.
59. Розкрийте методику керівництва образотворчою діяльністю учнів основної школи у процесі вивчення послідовності малювання пейзажу графічними матеріалами на прикладі конкретного уроку. Поясніть зміст дидактичних вправ, які допоможуть учням краще засвоїти навчальний матеріал зазначеної теми, поясніть сутність термінів, необхідних для її опанування.
60. Розкрийте методику керівництва образотворчою діяльністю учнів основної школи у процесі засвоєння особливостей техніки мозаїки на прикладі конкретного уроку.
61. Придумайте власний зміст і тему практичної роботи для уроку, присвяченому вивченню садово-паркового мистецтва, обґрунтуйте його структуру, доцільність дидактичних вправ, висвітліть послідовність виконання практичної роботи.
62. Обґрунтуйте обрану Вами структуру уроку в 7 кл. на тему «Мистецтво архітектури. Архітектурний образ», висвітліть доцільність дидактичних вправ, техніку виконання практичної роботи, розкрийте сутність педагогічного принципу наступності в процесі вивчення зазначеної теми учнями молодшої та основної школи.
63. Обґрунтуйте обрану Вами структуру уроку в 7 кл. на тему «Інтер'єр приміщення», висвітліть доцільність дидактичних вправ, послідовність виконання практичної роботи з малювання інтер'єру у фронтальному положенні.
64. Розкрийте методику проведення уроку-віртуальної екскурсії на тему «Національний художній музей України».